

Danyýel kitaby - Altynjy sany

Ýehoýakim

Jeff Pippenger

2023-12-01

Danyýel we Ylham kitaplary, edil Mukaddes Kitabyň Köne Ähtden we Täze Ähtden ybarat bolan bir kitap bolşy ýaly, şol bir manyda şol bir kitapdyr.

„Hudaý Oglunyň ömri, ölümi we direlişi baradaky taryh Köne Ähtdäki subutnamalar bolmazdan doly esaslandyrylyp bilinmez. Mesih Köne Ähtde-de Täze Ähtdäki ýaly aýdyň açylýar. Birinjisi geljek Halasgär barada şaýatlyk edýär, beýlekisi bolsa pygamberleriň öňünden aýdşy ýaly gelen Halasgär barada şaýatlyk edýär. Gutulyş meýilnamasyna gadyr goýmak üçin, Köne Ähtiň Mukaddes Ýazgylaryna çuňňur düşünilmelidir. Mesihniň durmuşyny we Täze Ähtiň taglymatlaryny aýdyňlyk hem gözellig bilen açyp görkezýän zat pygamberlik geçmişinden gelýän şöhratlandyrylan nurdur. Isanyň gudratlary Onuň ylahylygyny subut edýär; emma Onuň dünýäniň Halasgäri bolandygyny görkezýän in güýçli subutnamalar Köne Ähtiň pygamberlikleriniň Täze Ähtiň taryhy bilen deňeşdirilmeginde tapylýar. Isa ýehudylara: “Ýazgylary barlaň; çünki siz olarda ebedi ýaşaýşyň bardygyny pikir edýärsiňiz, maňa şaýatlyk edýänler hem şolardyr” diýdi. Şol wagtda Köne Ähtden başga hiç bir mukaddes ýazgy ýokdy; şonuň üçin Halasgäriň bu buýrugy aýdyňdyr.” Spirit of Prophecy, 3-nji tom, 211.

Mesihniň kimdigi we nähilidigi baradaky in güýçli subutnama, Köne Ähtdäki pygamberlikleriň Täze Ähtiň taryhynda şol pygamberlikleriň ýerine ýetişi bilen deňeşdirilende aýan bolýar. Edil şonuň ýaly-da, Danyýel we Ylham kitaplarynyň arasyndaky baglanyşykda hem şeýle.

“Ylhamda Mukaddes Kitabyň ähli kitaplary bir ýere jemlenýär we tamamlanýar. Ine, bu ýerde Danyýel kitabyň üstüni ýetirýän bölegi bar. Birisi pygamberlikdir; beýlekisi bolsa ylhamdyr.” Resullaryň Işleri, 585.

“Doldurmak” sözi kämillige ýetirmegi aňladýar. Köne Ähtiň pygamberlikleriniň amala aşmagy, Mesihniň “taňrylyk tebigatynyň” in “güýçli” “subutnamasy” boldy. Daniel kitabyndaky pygamberlikleriň taňrydan gelendiginiň in güýçli subutnamasy, şol pygamberlikleriň Ylham kitabynda görkezilişi ýaly amala aşmagydyr. Daniieldäki pygamberlikler Ylham kitabynda dowam etdirilýär, we Isa Mesihniň Ylhamy açylanda, olar ahyrky günlerde kämillige ýetirilýär.

“Ylham açylmadyk kitapdyr, ýöne ol şol bir wagtyň özünde açylan hem bir kitapdyr. Onda bu ýeriň taryhynyň soňky günlerinde boljak ajaýyp wakalar beýan edilýär. Bu kitabyň taglymatlary anykdyr, syrly we düşüniksiz däl. Onda Daniieldäkidäki ýaly şol bir pygamberlik ugry dowam etdirilýär. Hudaý käbir pygamberlikleri gaýtalapdyr, şeýle etmek bilen olara möhüm ähmiýet berilmelidigini görkezýär. Reb uly ähmiýeti bolmadyk zatlary gaýtalamayar.” Manuscript Releases, volume 9, 8.

Ýahuda patyşasy Ýehoýakimiň hökümdarlygynyň üçünji ýylynda Wawilon patyşasy Nebukadnesar Iýerusalime gelip, ony gabawa aldy. Daniel 1:1.

Danyýel kitabyňyň ilkinji aýaty dogry seljerilende baý pygamberlik maglumatlaryny özünde jemleýär. Biz seljermämizi Ýehoýakim bilen başlarys.

Ýehoýakim Ýahudanyň soňky üç patyşasynyň birinjisidi. Şonuň ýaly-da, ol birinji perişdäniň habaryny aňladýar. Onuň ogly Ýehoýakin, ol Ýekonýa ýa-da Konýa diýlip hem tanalýardy, ikinji perişdäniň habaryny aňladýardy. Ýehoýakinden soň, Ýahudanyň soňky üç soňky patyşasynyň iň ahyrkysy bolan Sedekiýa geldi. Sedekiýa üçünji perişdäniň habaryny aňladýar. Ýehoýakimiň birinji perişdäniň habarynyň nyşanydygyny tassyklaýan birnäçe pygamberlik şaýatlary bar. Bu subutnamalara düşünmek möhümdir, çünki bu, Daniýeliň birinji bapynyň ilkinji aýatynyň birinji perişdäniň habaryny görkezýändigini anyklaşdyrýar, hem-de şol hakykat birinji bapyň Ýlham kitabyndaky on dördünji bapda beýan edilen birinji perişdäniň habary hökmünde düşünilmegine mümkinçilik berýän daýançdyr. Biz Ikinji Taryh kitabyndan başlarys.

Gylyçdan aman galanlary ol Babela sürgün edip äkitdi; olar Pars patyşalygynyň hökümrarlygy başlanýança oňa we onuň ogullaryna hyzmatkär boldular. Şeýlelik bilen, ýurduň öz Şenbe ýyllaryny geçirmegi üçin, Ýermeýanyň agzy bilen Reb tarapyndan aýdylan söz ýerine ýetdi; çünki ýurt haraba ýatan бүтін wagtynda Şenbe saklap, ýetmiş ýyly doldurdy. 2 Ýyl ýazgylary 36:20, 21.

Wawilonda ýetmiş ýyllyk ýesirlik, Levililer 25-e laýyklykda ýerine ýetirilmän galan şenbe ýyllaryny ýeriň lezzet bilen geçirmegi üçin boldy. Şenbe ýyllarynyň ýetmiş ýyly dört ýüz togsan ýyla deňdir; gadymy Ysraýyl Levililer 25-iň görkezmesini dört ýüz togsan ýyl bäri äsgermezlik edipdi. Ýetmiş ýyllyk ýesirlikden öň dört ýüz togsan ýyllyk pitne geçipdi. Dört ýüz togsan ýylyň ahyrynda üç patyşa Nebukadnesaryň tabynlygyna berlerdi.

Ýetmiş ýyllyk ýesirligiň ahyrynda Reb Kirusy galdyrdy; ol Ysraýylyň gaýdyp gelmegine we Iýerusalimi täzedan gurmagyna rugsat berýän permany çykarjak üç patyşanyň birinjisidi. Artakserks şol üç patyşanyň üçünjisidi we ol miladydan öňki 457-nji ýylda üçünji permany çykardy. Üçünji perman Danyýel kitabyň sekizinji bap, on dördünji aýatyndaky iki müň üç ýüz ýylyň başlanmagyna getirdi. 1798-nji ýylda gaharyň ilkinji soňy tamamlandy, Danyýel kitaby açyldy we üç perişdäniň birinjisi geldi. Üçünji perişde 1844-nji ýylyň 22-nji oktyabrynda geldi.

Ýahudanyň soňky üç patyşasynyň hemmesi Nebukadnesaryň garşysyna çykarylady, hem-de Ýehoýakimiň ýesir alynmagy bilen ýetmiş ýyl başlandy. Bu döwür Wawilonyň ýok edilmegine çenli dowam etdi, soňra Wawilonyň ýok eden serkerde (Kiriş), ýagny gysga wagt soň patyşa bolan şol adam, üç permanyň birinjisini çykardy. Üçünji perman agşamlaryň we säherleriň pygamberçiligini başlatdy, ol bolsa üç perişdäniň üçünjisiniň gelmegi bilen tamamlandy. Mesih soňuny hemişe başlangyç bilen baglanyşdyrýar.

Ýetmiş ýylyň başlangyjy Nebukadnesaryň Iýerusalime garşy ilkinji hüjümi bilen boldy. Ýetmiş ýylyň soňy Wawilonyň ýykylmagy bilen alamatlandyryldy. Iýerusalimiň ahyrky we doly ýok edilmegi, Nebukadnesar tarapyndan hüjüme sezewar edilen üç patyşanyň üçünjisiniň üstüne getirildi. Iýerusalimiň ýok edilmegi tapgyrlygyň boldy. Soňky üç patyşa bir pygamberlik nyşanyny aňladýar, çünki olaryň hemmesine Nebukadnesar hüjüm edipdi. Olar, iki müň üç ýüz gününň ahyryndaky üç perişde ýaly, hemmesi bir nyşan bolan üç permany nyşanlaýardylar.

Ezranyň ýedinji babynda bu perman tapylýar. 12–26-njy aýatlar. Ol iň doly görnüşinde Parsyň patyşasy Artakserks tarapyndan b.e. öň 457-nji ýylda çykarylady. Emma Ezranyň 6:14 aýatynda Iýerusalimdäki Rebbiň öýüniň “Parsyň patyşasy Kiriň, Dariýiň we Artakserksiň buýrugyna [çetki bellikde: “perman”] görä” gurlandygy aýdylýar. Bu üç patyşa permany esaslandyrmak, tassyklamak we tamamlamak bilen ony pygamberligiň 2300 ýylyň başlangyjyny görkezmek üçin talap edýän kämilligine ýetirdiler. Permanyň tamamlanan wagty bolan b.e. öň 457-nji ýyly buýrugyň senesi hökmünde kabul edende, ýetmiş hepde baradaky pygamberligiň her bir aýratynlygynyň ýerine ýetendigi göründi.” Uly Dawalyşyk, 326.

Waýt uýam pygamberçiligiň kämillige ýetirilmegi üçin üç permanyň zerur bolandygyny görkezýär. Ol olaryň biri-biri bilen bolan gatnaşygyny kesgitleýär we şeýle etmek bilen, ýewreý dilindäki “hakykat” sözünüň grammatiki aýratynlyklaryny ýüze çykarýar. Ol şeýle diýýär: birinji perman başlady, ikinji perman tassyk etdi, üçünji perman bolsa “ýetmiş hepde baradaky pygamberçiligiň her bir şertini” tamamlady. Ýewreý dilindäki “hakykat” sözi ýewreý elipbiýiniň birinji, on üçünji we soňky harplarynyň birleşdirilmegi arkaly emele gelýär. Birinji perman başlady, ikinjisi tassyk etdi, soňky perman bolsa pygamberçiligi tamamlady. Üç perman Alfa bilen Omeganyň goluny özünde saklaýar we olar Wawilondaky ýesirlik baradaky ýetmiş ýyllyk pygamberçiligiň ahyrynda ýerine ýetirildi, emma üçünji perman ýetmiş ýyl tamamlanandan ep-esli soň gelip ýetdi. Üç perman yzygiderli häsiýetde bolup, olar üç perman bolsalar-da, şonda-da bir pygamberlik nyşany bolup galdy.

Birinji perişde 1798-nji ýylda geldi, ikinji perişde 1844-nji ýylyň ýazynda geldi, üçünji perişde bolsa 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabrynda geldi. Şol üç perişde bir pygamberlik nyşanydyr we Ýlham kitabynyň on dördünji babyndaky ebedi Hoş Habary aňladýar.

“Birinji we ikinji habarlamalar 1843 we 1844-nji ýyllarda berildi, biz bolsa häzir üçünji habarnamanyň yglan edilişi astyndadyrys; emma bu üç habarnamanyň ählisi heniz hem yglan edilmelidir. Olaryň hakykaty gözleýänlere gaýtadan ýetirilmegi öňkülerinden hiç hem az bolmadyk derejede häzirki wagtda-da zerurdyr. Galam we ses arkaly biz bu yglany ýaňlandyrmalydyrys, olaryň tertibini, şeýle hem bizi üçünji perişdäniň habaryna getirýän pygamberlikleriň ulanylyşyny görkezmelidiris. Birinjisiz we ikinjisiz üçünji bolup bilmez. Bu habarlary biz neşirleriň üsti bilen hem-de wagyz çykyşlarynda dünýä bermelidiris, pygamberlik taryhynyň ugry boýunça bolup geçen zatlary-da, boljak zatlary-da görkezmek bilen.” Selected Messages, 2-nji kitap, 104, 105.

Ýahudanyň soňky üç patyşasy bir nyşandy, çünki olaryň hemmesi Wawilon patyşasy tarapyndan dürli derejelerde boýun egdirildi. Ýahudanyň soňky üç patyşasy, üç perman we üç perişde, aýratynlykda üç bolsalar-da, bir pygamberlik nyşany hökmünde-de görkezilýär.

Soňky üç patyşa ýetmiş ýyllyk ýesirlik pygamberliginiň başlangyjynyň pygamberlik çäginin bir bölegidir, şonuň üçin olar ýetmiş ýyllyk ýesirligiň soňuny görkezýän başlangyjyň hem bir bölegine öwrülýärler. Ýesirlik üç patyşanyň tapgyrlaýyn boýun egdirilmegi bilen başlady we patyşalygyň hem-de onuň paýtagt şäheriniň weýran edilmegi bilen tamamlandy. Pygamberligiň soňy Wawilonyň milletiniň we paýtagtynyň ýok edilmegini belleýär; bu bolsa tapgyrlygyň gelen üç permanyň gelip ýetendigini görkezýär. Iki mün üç ýüz ýyllyk pygamberligiň başlangyjy

tapgyrlaýyn gelen üç perman bilen bellenyär, we ol üç tapgyrlaýyn habardan ybarat bolan iki müň üç ýüz ýyllyk pygamberligiň soňuny görkezýär.

Üç perişde we olaryň özlerine degişli üç habary, üç patyşa we olaryň biri-biriniň yzyndan gelen üç permany arkaly nusgalanypdy. Özlerine degişli üç permany yglan eden şol üç patyşa, Nebukadnesara garşy öz habarlaryny ýetiren biri-biriniň yzyndan gelen üç patyşa arkaly nusgalanypdy. Pitneçilik häsiýetli üç habar, üç permany nusgalady; şol permamlar bolsa öz gezeginde üç habary nusgalady. Bularyň biri ýetmiş ýyl baradaky pygamberligi başlaýar; ol bolsa öz gezeginde iki müň üç ýüz ýyllyk pygamberligiň başlangyjy bilen tamamlanýar, ol hem 1844-nji ýylda üçünji perişdäniň gelmegi bilen tamam bolýar. Ýeriň öz Şenbe gününden lezzet almagy üçin kesgitlenen ýetmiş ýyly 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabryndan aýry görmek mümkin däl.

Ýehoyakim Kiriň birinji permany, şeýle hem Ylham kitabynyň on dördünji bapyndaky birinji perişdäniň habaryny aňladýar. Mundan başga-da, Ýahudanyň soňky üç patyşasynyň, üç permanyň we üç perişdäniň habarlarynyň üç şaýadynyň üsti bilen Ýehoyakim nyşany barada takyk maglumat berilýär, çünki üç perişdäniň pygamberlik taryhy ylham tarapyndan örän ünsli bellik edilendir. Üçüsiniň hem taryhy taýdan gelşi bar, ondan soň bolsa taryhy taýdan güýçlendirilşi bolýar.

Birinji perişde 1798-nji ýylda geldi we bir günün bir ýyla deňligi ýörelgesiniň tassyklanmagy bilen 1840-njy ýylyň 11-nji awgustynda ygtyýar berildi.

“1840-njy ýylda pygamberligiň ýene bir ajaýyp ýerine ýetmesi giňden gyzyklanma döretti. Ondan iki ýyl öň, ikinji gelşi wagyz edýän öňdebaryjy gullukçylaryň biri bolan Joşaya Liç, Osman imperiyasynyň ýykyljakdygyny öňünden aýdyp, Ylham 9 babynyň düşündirişini neşir edipdi. Onuň hasaplamalaryna görä, bu güýç 1840-njy ýylyň 11-nji awgustynda... agdarylmalý diýlipdi, şol wagtda Konstantinopoldaky osmanly häkimiýetiniň döwürmegine garaşylsa bolar. “Muňa hem men şeýle boljakdygyna ynanýaryn.”

“Takyk bellenen wagtda Türkiýe öz ilçileriniň üsti bilen Ýewropanyň ýaran döwletleriniň goragyny kabul etdi we şeýlelik bilen özüni hristian milletleriniň gözegçiliginiň astyna goýdy. Bu waka öňünden aýdylan pygamberligi takyk ýerine ýetirdi. Bu ýagdaý mälum bolanda, köpler Milleriň we onuň ýoldaşlarynyň kabul eden pygamberlikleri düşündiriş ýörelgeleriniň dogrudygyna ynanýdylar, we Mesihniň gaýtadan gelşi baradaky herekete ajaýyp bir itergi berildi. Bilimli we abraýly adamlar hem wagyz etmekde, hem-de onuň garaýyşlaryny neşir etmekde Miller bilen birleşdiler, we 1840-njy ýyldan 1844-nji ýyla çenli bu iş çalt ýaýradý.” The Great Controversy, 334, 335.

Birinji perişde 1798-nji ýylda höküm çykarmagyň açylandygyny yglan edip geldi, emma bu habar William Milleriň Mukaddes Kitap pygamberliginde bir günün bir ýyly aňladýandygyny kesgitlemeginiň dogrulygyna esaslanýardy. Şol ýörelge “1840-njy ýylyň 11-nji awgustynda” tassyklanyldy, we birinji habar güýçlendirildi. Mesihiň 1843-nji ýylyň mukaddes-kitaplyk ýylynda, 1844-nji ýyly uzanýan gaýdyp gelişi baradaky çaklamanyň başa barmagy bilen, Ylham kitabynyň on dördünji bapyndaky ikinji perişde geldi. 1844-nji ýylyň ýazynda şol çaklamanyň başa barmagy bilen, protestant ybadathanalary Milleriň bir günün bir ýyl bolýandygy baradaky düzgünini ret etdiler, we Wawilonyň gyzlary boldular. Şondan soň bu habar 1844-nji ýylyň

tomsunda, Gijäniň Ýarysyndaky Gykylygyň habary bilen birleşdirilende, güýçlendirildi. Gijäniň Ýarysyndaky Gykylygyň habarynyň 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabrynda ýerine ýetmegi bilen, üçünji perişde öz habary bilen geldi.

1863-nji ýylda Laodiseýa Adventizminiň boýun egmezligi sebäpli, Hudaýyň halkyna gadymy Ýsraýylyň çöldäki sergezdançylyk taryhyny gaýtalamak tabşyryldy. Üçünji habaryň güýçlendirilmegi 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabryna çenli garaşardy. Üç habaryň her biri taryhda peýda bolýar we şondan soň güýçlendirilýär.

Ýehoiakim bilen Kir birinji perişdäniň gelşini däl-de, onuň güýçlendirilmegini aňladýar. Ýehoiakim Ýahudanyň soňky üç patyşasynyň ilkinjisi bolsa-da, we ol birinji perişdäniň habaryny aňladýan bolsa-da, onuň, şeýle hem Kirin görkezýän pygamberlik häsiýetleri olaryň ikisiniň-de birinji perişdäniň gelşiniň nyşanlary dældigini, eýsem birinji perişdäniň güýçlendirilmeginiň nyşanlarydygyny görkezýär. Ýehoiakimiň taryhynda birinji habaryň gelişi Ýahudanyň soňky ýedi patyşasynyň ilkinjisi bolan Manasse bolupdy.

Ýerusalimiň doly we ahyrky weýran edilmeginiň önünden ýedi patyşa gelip geçdi. Ol ýedi patyşa, 1798-nji ýyldan 1844-nji ýyla çenli özleriniň nusga bolan taryhy ýaly, ösüşli bir taryhy aňladýar. Birinji perişde 1798-nji ýylda geldi, üçünji bolsa 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabrynda geldi. 1798-nji ýyldan 1844-nji ýyla çenli bolan taryh birinji we ikinji perişdeleriň taryhydyr. Üçünji perişdäniň taryhy 1844-nji ýylda başlandy. Uýam Waýt Ylham kitabynyň onunjy babyndaky ýedi gümmürdişiň nyşanyny kesgitläinde, ol ýedi gümmürdişiň birinji we ikinji perişdeleriň taryhyny aňladýandygyny, emma üçünji perişdäni aňlatmaýandygyny aýdýar.

Ýuhanna berlen, ýedi gürrüldi arkaly beýan edilen aýratyn nur birinji we ikinji perişdeleriň habarlarynyň astynda bolup geçjek wakalaryň beýanydy. “The Seventh-day Adventist Bible Commentary”, 7-nji tom, 971.

Ylhamyň onunjy babyndaky ýedi gümmürdiň taryhy, 1840-njy ýylyň 11-nji awgustynda birinji perişdä berlen kuwwatlandyrylyşyň taryhyny 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabryndaky beýik lapykeçlige çenli aýratyn nygtaýar, emma şonda-da ol birinji we ikinji perişdeleriň tutuş taryhynyň öz içine alýar. Ýedi gümmürdiň umumy ulanylyşy onuň 1798-nji ýyldan 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabryna çenli döwri aňladýandygydyr. Birinji perişdäniň 1798-nji ýyldan beýik lapykeçlige çenli gelşiniň taryhy birinji we ikinji perişdeleriň taryhydyr, we ol pygamberlik taýdan ýedi gümmürdi hökmünde şekillendirilendir. Ýedi gümmürdi Ýahudanyň soňky ýedi patyşasy arkaly hem nusgalandyrylypdy. Şol patyşalaryň soňky üçüsi diňe yzygiderli patyşalary görkezmek bilen çäklenmän, eýsem olar bilelikde birinji, ortaky we ahyrkydan düzülen ýeke-täk bir nyşandyr.

Üç perişdäniň taryhynda birinji habar 1840-njy ýylyň 11-nji awgustynda güýçlendirildi, we Ýehoiakim bilen Kirin ikisi-de şol wakanyň tipi boldular.

Bu in möhüm hakykatlary indiki makalada hem anyklamagymyzy dowam etdireris.

“Her bir talyp berk päklik bilen tapawutlanmalydyr. Her bir akyl Hudaýyň aýan edilen Sözüne hormat bilen ünsüni gönükdirmelidir. Şeýle edip Hudaýa tabyn bolanlara nur we merhemet berler. Olar Onuň kanunyndan ajaýyp zatlary görerler. Pentikost gününden bäri üns berilmedik

we görünmân ýatan beýik hakykatlar Hudaýyň Sözünden özüne mahsus päkliginde şöhle saçar. Hakykydan-da Hudaýy söýýänlere Mukaddes Ruh akyldan solup giden hakykatlary açar, şeýle hem bütinleý täze hakykatlary hem aýan eder. Hudaýyň Oglunyň tenini iýip, ganyny içýänler Daniýel we Ylham kitaplaryndan Mukaddes Ruh tarapyndan ylham berlen hakykaty çykaryp getirerler. Olar basylyp bilinmejek güýçleri herekete getirerler. Çagalaryň dodaklary adamlaryň akyllaryndan gizlenen syrlary yglan etmek üçin açylar. Reb bu dünýäniň akyldarlaryny utandyrmak üçin dünýäniň akmak zatlaryny, güýçlüleri utandyrmak üçin hem dünýäniň ejiz zatlaryny saýlap aldy.”

“Mukaddes Kitap mekdeplerimize imansyzlygyň arasyna gysdyrylyp goýulmak üçin getirilmeli däldir. Mukaddes Kitap bilimiň binýady hem-de mazmuny edilmelidir. Dogrudyr, biz diri Hudaýyň Sözi barada öňkimizden has köp bilýäris, emma entek öwrenilmeli zat örän köpdür. Ol diri Hudaýyň Sözi hökmünde ulanylmalydyr we hemme zatda birinji, ahyrky we iň gowy diýlip ýokary tutulmalydyr. Şonda hakykatdan-da ruhy ösüş görünär. Okuwçylar sagdyn dini häsiýetleri ösdürerler, çünki olar Hudaýyň Oglunyň tenini iýip, ganyny içýärler. Emma gözegçilik edilip, terbiýelenmedik halatynda, janyň saglygy pese gaçýar. Nuryň akymynda galyň. Mukaddes Kitaby öwreniň. Hudaýa wepaly hyzmat edýänler bereketlener. Hiç bir wepaly işi sylagsyz goýbermeýän Ol, wepadarlygyň we päkligiň her bir amalyny Öz söýgüsiniň we makullamasynyň aýratyn nyşanlary bilen täçläär.” Review and Herald, August 17, 1897.